

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1164/2025
30.09.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Јасмине Васовић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Пирић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину 38К. 163/24 од 15.05.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 295/24 од 15.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Пирић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину 38К. 163/24 од 15.05.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 295/24 од 15.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину 38К. 163/24 од 15.05.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ за која му је суд претходно утврдио казне затвора у трајању од по 4 месеца, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 6 месеци коју ће издржавати у просторијама у којима станује у ..., улица ..., уз примену мере електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне изврши у заводу за извршење казне затвора. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Кж1 295/24 од 15.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Зрењанину 38К. 163/24 од 15.05.2024. године, потврђена.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Јелена Пирић, поднела је захтев за заштиту законитости против напред наведених правноснажних пресуда, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, побијане пресуде укине и предмет врати на поновну одлуку или исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или евентуално осуди на блажу кривичну санкцију.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу и на седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП. Наведену повреду образлаже наводима да је суд био у обавези да цени све околности које су од утицаја на одлуку да казна буде, у конкретном случају, мања, а што суд није учинио. Наиме, у току поступка је била достављена медицинска документација окривљеног из које произлази да се исти у одређеном временском периоду налазио у депресији, а што говори у прилог личним приликама окривљеног, односно говори о другим околностима које се односе на личност учиниоца, из ког разлога се ова медицинска документација - здравствено стање окривљеног морала узети у обзир као олакшавајућа околност, која је неспорно имала утицај на понашање окривљеног и на немогућност запослења, па самим тим и немогућност уредног плаћања алиментације. При томе, код окривљеног је дошло до промене животних околности из ког разлога је исти успео добровољном уплатом на рачун јавног извршитеља да измири целокупна дуговања на име недавања издржавања и изврши уплату алиментације унапред као гест којим указује да је вољан и спреман да одговорно извршава своје обавезе када је то у могућности. По ставу одбране, на описани начин одлуком о кривичној санкцији повређен је закон на штету окривљеног, јер нису на правиан и потпун начин цењене све околности прописане чланом 54. Кривичног законика.

По ставу Врховног суда, иако се бранилац формално позива на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, а која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти у суштини указује на повреду кривичног закона из члана 441. став 1. ЗКП, јер сматра да

суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања.

Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, бранилац наводи и да је суд као отежавајућу околност ценио ранију осуђиваност окривљеног, а да при томе није ценио околност да је за по наведеној пресуди наступила законска рехабилитација по сили закона.

На описани начин, по ставу Врховног суда бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање износећи сопствено виђење одлучних чињеница везаних за осуђиваност односно неосуђиваност окривљеног, супротно оцени и чињеничним закључцима суда изнетим у побијаним пресудама.

Поред изнетог, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а која повреда представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, образлажући наведену повреду закона бранилац износи личне, материјалне, здравствене и породичне прилике окривљеног, а које би по ставу одбране представљали оправдане разлоге за недавање издржавања и у вези са изнетим наводи да окривљени није био у могућности да се запосли иако је у више наврата конкурисао и покушао да пронађе запослење, да му је било нарушено здравствено стање и констатован поремећај личности, депресија, да је након смрти оца водио и парнични поступак будући да имовину није наследио у редовном оставинском поступку, а што све, по ставу одбране, указује да окривљени није имао намеру да не даје издржавање, већ да се исти налазио у тешким животним приликама и да се и сам налазио на ивици егзистенције.

Сходно изнетом, бранилац окривљеног у суштини, по ставу Врховног суда, оспорава утврђено чињенично стање и поново указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Међутим, повреда закона из члана 441. став 1. ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци овог решења.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић